Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti

“Təsdiq edirəm”

ADNSU-nun Elmi va Texnika

İşləri üzrə prorektoru

Professor Lətafət Qardaşova

“ ___” __________ 2022

3358.01 – “Fövqəladə hallarda təhlükəsizlik (sahələr üzrə)” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul

P R O Q R A M I

BAKI-2022

3358.01 – “Fövqəladə hallarda təhlükəsizlik (sahələr üzrə)” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul imtahanının

PROQRAMI

Təbii xarakterli fövqəladə hallar, onların təsnifatı. Geofiziki xarakterli fövqəladə hallar: zəlzələlər, vulkan püskürmısi. Geoloji xarakterli fövqəladə hallar: sürüşmələr, qar axınları, tozlu tufanlar, təbii uçqunlar, Təbii yanğınlar. Meteoroloji və aqlometeoroloji xarakterli fövqəladə hallar: qasırğa, fırtına, tufan, ildırım, dolu, burağan (tornado), çovğun, quraqlıq. Hidroloji xarakterli fövqəladə hallar: sunami, subasma, sel. Bioloji xarakterli fövqəladə hallar. Yoluxucu xəstəlik törədicilər, xəstəliklər, yayıla yolları və üsulları

Texnogen xarakterli fövqəladə hallar, müxtəlif göstəricilrinə görə təsnifatı. Kimyəvi təhlükəli obyektlər və onlarda baş verən qəzalar nəticəsində baş verən fövqəladə hallar,

Yanğın və partlayış təhlükəli obyektlərdə qəzalar: Yanğın və partlayış təhlükəli obyektlərdə qəzaların xarakteristikası, Qaz-hava qarışığı partlayışı, buxar-qaz-hava qarışığı partlayışı, Toz-hava qarışığı partlayışı, kondensasiya olunmuş maddələrin partlayışı

Radiasiya təhlükəli obyektlərdə qəzalar nəticəsində yaranan fövqəladə halların baş vermə səbəbləri, Radiasiya təhlükəli obyektlərin potensial təhlükəsinə görə təsnifatı, aktivlik, radioaktivlik, radiasiya qəzalarının inkişafı mərhələləri, ionlaşdırıcı şüalar, udulan şüalanma dozası, ekspozisiya dozası, ekvivalent doza, effektiv doza. Ionlaşdırıcı şüalanmanın bioloji təsiri.

Hərbi mənşəli fövqəladə hallar. Nüvə silahı, onun zədələyici amillərinin xarakteristikası, Nüvə zədəlıənmə ocağı. Kimyəvi silah onun əsas xüsusiyyətləri, Güclü təsirli zəhərliyici maddələrin təsnifatı, onların insan orqanizminə təsiri, kimyəvi zədələnmə ocağı. Bakterioloji silah, Yoluxucu xəstliklər və xəstəlik törədicilər, Yoluxucu xəstəliklərin yayılma yolları və üsulları. Karantin, observasiya.

Qurunun (yerüstü və yeraltı qatlarda, landşafda) vəziyyətinin dəyişməsi, torpağın ağır metallarla çirklənməsi,torpağın radioaktiv maddələrlə çirklənməsi, torpağın intensiv deqradasiyası, torpağın erroziyası

Hava mühitinin xassəsinin dəyişməsi: parnik effekti, fotokimyəvi duman (smoq), ozon qatının azalması (dağılması)

Hidrosferin vəziyyətinin dəyişməsi ilə baş verən fövqəladə hallar.

Sosial xarakterli fövqəladə hallar: müxtılif göstəricilərinə görə təsnifatı, terrorizm, cinayətkarlıq, kütləvi iğtişaşlar, etnik münaqişələr, informasiya təhlükəsizliyi.

Kollektiv mühafizə vasitələri: sığınacaqlar, radiasiya əleyhinə daldalanacaqlar, xəndəklər.

Fərdi mühafizə vasitələri: tənəffüs orqanlarını mühafizə vasitələri, dəri səthini mühafizə vasitələri, tibbi fərdi mühafizə vasitələri, yardımçı vasitələr.

Əhalinin köçürülməsi tədbirləri.

Xəbərdarlıq sistemlərinin texniki təhcizatı, işıq və səs siqnalları.

Sənaye obyektlərinin iş sabitliyinə təsir edən amillər. Sənaye obyektlərinin iş sabitliyinin yüksəldilməsi yolları, ardıcıllığı və üsulları

Zədələnmə ocaqlarında xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili

ADNSU-nun “Sənaye təhlükəsizliyi və
əmək mühafizəsi” kafedrasının dosenti L.A. Mahmudova